28. džuz

sadrži 9 sura:
58. El-Mudžadila do 66. Et-Tahrim

58.	El-Mudžadila
59.	El-Hašr
60.	El-Mumtahina
61.	Es Saff
62.	El-Džumu'a
63.	El-Munafikun
64.	Et-Tegabun
65.	Et-Talak
66.	Et-Tahrim

KODIRANJE:

LJUBIČASTA: Allahova imena i svojstva -
CRVENA: glagoli, glagoli s negacijom -
ZELENA: imena, imenice, pridjevi, brojevi -
ŽUTA: lične i prisvojne zamjenice -
PLAVA: prijedlozi, prilozi, pokazne zamjenice, veznici, čestice -
CRNA: dodate riječi i sl.

سُورَةُ الحَشْرِ

El-Mudžadila ۞ **59. El Hašr/Progon** ۞ El-Mumtahina

28. džuz: 24 ajeta / Medina

Cilj ove sure je isticanje Allahove moći i snage koja se ogleda u ponižavanju i slabljenju Jevreja i licemjera, ukazivanje na njihovu razjedinjenost nasuprot muslimanskog jedinstva.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Sa imenom Allaha, Svemilosnog, Milostivog!

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Veliča[1] samo[2] Allaha sve[3] što je na nebesima i sve[4] što je na Zemlji, i On je Silni, Mudri!

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَخْرَجَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مِن دِيَٰرِهِمْ لِأَوَّلِ ٱلْحَشْرِ ۚ

2. On je Taj Koji je učinio da izađu oni koji nisu vjerovali od sljedbenika Knjige iz domova njihovih prilikom prvog sakupljanja.

مَا ظَنَنتُمْ أَن يَخْرُجُوا۟ ۖ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مَّانِعَتُهُمْ حُصُونُهُم مِّنَ ٱللَّهِ

Niste mislili da će izaći (oni), a (oni) su mislili da će sigurno ih zaštititi[5] ih utvrde njihove od Allaha,

فَأَتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا۟ ۖ

pa je došao im Allah odakle nisu[6] računali

وَقَذَفَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ ۚ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِى ٱلْمُؤْمِنِينَ

i ubacio u srca njihova strah; rušili su (žurno) kuće svoje s rukama svojim i rukama vjernika

---

[1] tesbih/glagol sebehe ukazuje na negiranje svake manjkavosti i nepravilnosti samo Allahu
[2] samo Allaha: Lam ukazuje na dostojnost i posebnost
[3] ma: prijedlog za sveobuhvatnost svih stvorenja: sve što
[4] ma: prijedlog za sveobuhvatnost svih stvorenja: sve što
[5] u arapskom imenica: kao sigurna potvrda
[6] Lem: negacija uz glagol za prošlost

فَٱعۡتَبِرُواْ يَٰٓأُوْلِي ٱلۡأَبۡصَٰرِ ٢

pa uzmite pouku, o vi obdareni vidom![7]

وَلَوۡلَآ أَن كَتَبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمُ ٱلۡجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَاۖ

3. I da nije zapisao[8] Allah njima progon, zasigurno[9] kaznio bi ih još na ovome svijetu;

وَلَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابُ ٱلنَّارِ ٣

ali njima pripada[10] na onome svijetu patnja vatre.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ شَآقُّواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥۖ

4. To je zbog toga što su doista oni suprotstavljali se Allahu i Poslaniku Njegovu;

وَمَن يُشَآقِّ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٤

a ko se suprotstavlja Allahu, pa doista je Allah Onaj Koji je žestoke kazne.

مَا قَطَعۡتُم مِّن لِّينَةٍ أَوۡ تَرَكۡتُمُوهَا قَآئِمَةً عَلَىٰٓ أُصُولِهَا

5. Šta god ste posjekli od palmi ili ostavili ih stojeće na temeljima[11] njihovim –

فَبِإِذۡنِ ٱللَّهِ وَلِيُخۡزِيَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ٥

pa to je zbog dozvole Allaha, i da On ponizi nepokorne.[12]

وَمَآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنۡهُمۡ فَمَآ أَوۡجَفۡتُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ خَيۡلٖ وَلَا رِكَابٖ

6. I sve[13] što je darovao kao plijen[14] Allah Poslaniku Svome od njih,[15] pa niste vi kasom tjerali na to ni konje a ni deve,

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۚ

već Allah daje vlast poslanicima Svojim nad onima nad kojima On hoće;

وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٦

i Allah je nad svim Svemogući.

---

[7] Ulul ebsar: pronicljivi/razumom obdareni – odnosi se na viđenje srcem
[8] odredio i zapisao u Lewhi Mahfuzu
[9] Lam potvrde
[10] Lam ukazuje na pripadnost
[11] korijenju
[12] nepokorni su nevjernici i grješnici
[13] ma: prijedlog za sveobuhvatnost svih stvorenja: sve što
[14] fej'un: plijen stečen bez borbe
[15] od imetka nevjernika

مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ

7. Sve[16] što je darovao kao plijen[17] Allah (ka) Poslaniku Svome od stanovnika naselja pa samo[18] je za Allaha i za Poslanika, i za bližnje njegove,

وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ كَيۡ لَا يَكُونَ دُولَةَۢ بَيۡنَ ٱلۡأَغۡنِيَآءِ مِنكُمۡۚ

i siročad i siromahe i putnike-namjernike da ne bi ostao u krugu[19] među imućnima od vas;

وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ

I sve[20] što dadne vama Poslanik odmah[21] prihvatite to, i sve[22] što zabrani vam od toga, odmah[23] ostavite;

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٧

i bojte se Allaha, doista je Allah Onaj Koji je žestoke kazne -

لِلۡفُقَرَآءِ ٱلۡمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخۡرِجُواْ مِن دِيَٰرِهِمۡ وَأَمۡوَٰلِهِمۡ

8. i siromasima od muhadžira oni koji su izvedeni[24] iz domova svojih i imetaka njihovih (lišeni),

يَبۡتَغُونَ فَضۡلٗا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضۡوَٰنٗا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ٨

koji traže dobro od Allaha i zadovoljstvo, i pomažu Allaha i Poslanika Njegova – takvi su oni[25] doista istinoljubivi -

وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلۡإِيمَٰنَ مِن قَبۡلِهِمۡ يُحِبُّونَ مَنۡ هَاجَرَ إِلَيۡهِمۡ

9. i oni koji su pripremili (Medinu) dom i vjeru (prihvatili) još (od) prije njih; oni vole sve one koji se iseljavaju ka njima

وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمۡ حَاجَةٗ مِّمَّآ أُوتُواْ وَيُؤۡثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ

i ne nalaze u prsima svojim potrebu[26] za onim što im se daje, i daju im prednost nad njima samima,[27]

[16] ma: prijedlog za sveobuhvatnost-sve
[17] fej'un: plijen stečen bez borbe
[18] Lam ukazuje na dostojnost i posebnost
[19] da ne bi kružilo među vašim imućnima
[20] ma: prijedlog za sveobuhvatnost-sve
[21] fe-čestica za bližu budućnost-odmah
[22] ma: prijedlog za sveobuhvatnost-sve
[23] fe-čestica za bližu budućnost-odmah
[24] natjerani da izađu
[25] lična zamjenica ističe potvrdu-doista
[26] tjeskobu
[27] sobom

وَلَوۡ كَانَ بِهِمۡ خَصَاصَةٞۚ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفۡسِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٩

pa makar bila pri njima neimaština. A svako[28] ko je sačuvan pohlepe nefsa svog, pa takvi oni[29] su pravi pobjednici.

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعۡدِهِمۡ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا وَلِإِخۡوَٰنِنَا ٱلَّذِينَ

10. I oni koji dolaze nakon njih - govore: "Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj, onima koji

سَبَقُونَا بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَا تَجۡعَلۡ فِي قُلُوبِنَا غِلّٗا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ

su pretekli nas sa imanom i ne stavljaj u srca naša zlobu prema onima koji vjeruju;

رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٞ رَّحِيمٌ ١٠

Gospodaru naš, zaista si Ti Blagi, Milostivi!"

۞أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نَافَقُواْ يَقُولُونَ لِإِخۡوَٰنِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ

11. Zar ne vidiš one koji munafiče, oni govore braći svojoj, onima koji ne vjeruju

مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ لَئِنۡ أُخۡرِجۡتُمۡ لَنَخۡرُجَنَّ مَعَكُمۡ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمۡ

od sljedbenika Knjige: "Ako budete izvedeni[30] vi, sigurno[31] ćemo mi poći s vama i nećemo poslušati po pitanju vas

أَحَدًا أَبَدٗا وَإِن قُوتِلۡتُمۡ لَنَنصُرَنَّكُمۡ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ١١

nikoga nikada, a ako se bude borilo protiv vas, sigurno[32] ćemo pomoći vam" - a Allah svjedoči da su doista oni pravi[33] lažljivci:

لَئِنۡ أُخۡرِجُواْ لَا يَخۡرُجُونَ مَعَهُمۡ وَلَئِن قُوتِلُواْ لَا يَنصُرُونَهُمۡ

12. ako budu izvedeni,[34] neće izaći s njima; a ako budu ubijani, neće pomoći im;

وَلَئِن نَّصَرُوهُمۡ لَيُوَلُّنَّ ٱلۡأَدۡبَٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ١٢

a ako i pomognu ih, zasigurno[35] će okrenuti leđa,[36] zatim oni neće biti pomognuti.

---

[28] ma i men su čestice za sveobuhvatnost
[29] lična zamjenica kao potvrda
[30] protjerani
[31] Lam-kao potvrda
[32] Lam-kao potvrda
[33] Lam – čestica
[34] protjerani
[35] Lam-kao potvrda
[36] edbar je stražnji dio tijela

لَأَنتُمۡ أَشَدُّ رَهۡبَةٗ فِي صُدُورِهِم مِّنَ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَفۡقَهُونَ ١٣

13. Zasigurno,[37] vi ste jači strah u grudima njihovim nego (što imaju) od Allaha, to zbog toga što su doista oni narod koji ne razumije.

لَا يُقَٰتِلُونَكُمۡ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرٗى مُّحَصَّنَةٍ أَوۡ مِن وَرَآءِ جُدُرِۭۚ

14. Ne bore se protiv vas skupa, osim u naseljima zaštićenim ili iza zidina.

بَأۡسُهُم بَيۡنَهُمۡ شَدِيدٞۚ تَحۡسَبُهُمۡ جَمِيعٗا وَقُلُوبُهُمۡ شَتَّىٰۚ

Zloba njihova između njih je jaka. Smatraš ih složnima, ali srca njihova su razjedinjena,

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡقِلُونَ ١٤

to zbog toga što su doista oni narod koji ne razmišlja.

كَمَثَلِ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَرِيبٗاۖ ذَاقُواْ وَبَالَ أَمۡرِهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ١٥

15. Poput su primjera onih prije njih bliskog, kušali su pogubnost postupaka svojih – i pripada[38] im patnja bolna;

كَمَثَلِ ٱلشَّيۡطَٰنِ إِذۡ قَالَ لِلۡإِنسَٰنِ ٱكۡفُرۡ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ

16. Poput su primjera šejtana kad kaže čovjeku: "Uznevjeruj!" – pa kada uznevjeruje, on kaže:

إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٦

"Doista sam ja čist[39] od tebe, uistinu se ja bojim Allaha, Gospodara svih[40] svjetova!"

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِي ٱلنَّارِ خَٰلِدَيۡنِ فِيهَاۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُاْ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٧

17. Pa će biti završnica njih dvojice da će uistinu njih dvojica u vatru, vječno će boraviti njih dvojica[41] u njoj, i to je nagrada[42] za sve[43] zulumćare.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلۡتَنظُرۡ نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ لِغَدٖۖ

18. O vi koji vjerujete, bojte se Allaha, i neka gleda svako šta je poslao za sutra

---

[37] Lam: kao potvrda
[38] Lam-za pripadnost, zaslužili su...
[39] odričem te se, nemam s tobom ništa
[40] Lam: čestica za sveobuhvatnost
[41] u arap. imenica (za dvojinu) za sigurno potvrdu glagola: halidine-vječno boraviti
[42] kazna
[43] neodređena/sveobuhvatna imenica

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٨

i bojte se Allaha, doista Allah je Onaj Koji detaljno zna o svemu što radite.

وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ نَسُواْ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمۡ أَنفُسَهُمۡۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ١٩

19. I ne budite poput onih koji su zaboravili Allaha, pa je On učinio da oni zaborave sami sebe; takvi su (oni)[44] pravi grješnici.

لَا يَسۡتَوِيٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۚ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ٢٠

20. Nisu isti drugovi[45] vatre i drugovi[46] Dženneta; drugovi Dženneta, oni[47] istinski su pobjednici.

لَوۡ أَنزَلۡنَا هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانَ عَلَىٰ جَبَلٖ لَّرَأَيۡتَهُۥ خَٰشِعٗا مُّتَصَدِّعٗا مِّنۡ خَشۡيَةِ ٱللَّهِۚ

21. Da Mi spustimo ovaj Kur'an na (neko) brdo, zasigurno[48] vidio bi ga poniznog, zdrobljenog iz strahopoštovanja prema Allahu.

وَتِلۡكَ ٱلۡأَمۡثَٰلُ نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ ٢١

i takve primjere navodimo ih (ka) ljudima da bi oni razmislili.

هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ

22. On je Allah – Onaj pored Kojeg nema istinskog boga osim Njega

عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِۖ هُوَ ٱلرَّحۡمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ٢٢

– Poznavalac nevidljivog i vidljivog, On je Svemilosni, Milostivi!

هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

23. On je Allah - Onaj pored Kojeg nema istinskog boga osim Njega

ٱلۡمَلِكُ ٱلۡقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلۡمُؤۡمِنُ ٱلۡمُهَيۡمِنُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡجَبَّارُ ٱلۡمُتَكَبِّرُۚ

Vladar, Sveti, Onaj Koji je bez nedostataka, Onaj Koji svakog opskrbljuje, Onaj Koji nad svim bdi, Silni, Uzvišeni, Gordi.

سُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٢٣

Čist neka je Allah od svega što Mu pripisuju, On je Allah, vrlo visoko iznad onih koje smatraju Njemu ravnim!

---

[44] lična zamjenica u svrhu potvrde: pravi
[45] stanovnici
[46] stanovnici
[47] lična zamjenica u svrhu potvrde: istinski
[48] Lam kao čestica potvrde

هُوَ ٱللَّهُ ٱلۡخَٰلِقُ ٱلۡبَارِئُ ٱلۡمُصَوِّرُۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ

24. On je Allah, Stvoritelj, Onaj Koji iz ničega stvara, Onaj Koji svemu daje oblik, On ima imena najljepša.

يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٢٤

Negira manjkavost samo Njemu sve na nebesima i na Zemlji, i On je Silni, Mudri.